

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Прокопенко Н.П.

викладач економічних дисциплін;

Хмара О.С.

викладач економічних дисциплін,

Автотранспортний коледж

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

РОЗРОБКА ТА ЗАСТОСУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ WEB-МАТЕРІАЛІВ, ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ

У нинішньому середовищі в різних галузях професійної діяльності креативність є одним з найвагоміших чинників успішності. Стратегія сучасної освіти обов'язковим чином має враховувати вказаний чинник у підготовці фахівців різних сфер професійної діяльності. Реалізація творчих здібностей студента проявляється в процесах сприйняття і мислення і визначається не лише ними, але й такими рисами особистості, як самодостатність, інтелект, спостережливість, готовність до ризиків та експериментів. На разі існує багато теорій і напрямків креативності внаслідок того, що відсутнє єдине і чітке трактування поняття «креативність». Саме слово «креативність» запозичене у нашу мову з англійського слова «creative», яке означає творчий. Слово «креативність», являючись аналогом поняття «творчі здібності», нерозривно пов'язано з творчістю, творчою діяльністю, що породжує дещо якісно нове (або для творця, або для групи і суспільства в цілому). Традиційна система освіти передбачає передачу інформації від викладача до студента, де домінує пояснювальний тип викладання, запам'ятовування інформації та нагромадження фактів. Це не завжди дає змогу розвитку креативності особистості, яка формується лише у спеціально організованому середовищі на базі спеціальних завдань. Системоутворюючим чинником розвитку креативності є гуманізація освіти. Прийнято вважати, що з самого початку задатки креативності притаманні кожній людині, але вплив оточуючого середовища, наявність множин заборон і шаблонів поведінки сприяють їх блокуванню. Відтак, необхідно надати кожному позитивний поштовх для розвитку креативності, вивільнити особистість від всілякого роду «психологічних зажимів». Сприяння розвитку творчого мислення полягає у формуванні і вдосконаленні розумових процесів, таких як аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, абстрагування, критичність, глибина, гнучкість, широта, варіативність і т. п. Для формування креативності як властивості особистості необхідне спеціальним чином організоване середовище.

Психолого-педагогічні умови у контексті формування творчого мислення можна поділити на дві групи: об'єктивні та суб'єктивні.

Об'єктивні або ситуативні включають умови середовища і особливості організації навчального процесу, при яких не подавляється ініціатива студентів, формується впевненість у власних силах і можливостях.

До суб'єктивних або особистісних відносять стійкі риси характеру людини, які здатні впливати на умови середовища. Друга група заслуговує на підвищену увагу з боку викладачів, оскільки за рахунок впливу на зазначені складові, формується досвід творчого мислення майбутніх спеціалістів, зокрема: стійка позитивна мотивація творчої діяльності і мотивація досягнення цілей; потреба у самореалізації і пізнавальній діяльності; професійна спрямованість особистості на основі нестандартного підходу до вирішення завдань; цілеспрямованість; мотивація досягнення успіху; теоретичний і практичний рівень професійної підготовки.

Об'єктивні або ситуативні умови забезпечують можливість цілеспрямованого педагогічного впливу.

До найважливіших з них відносяться: особистість і поведінка викладача; морально-психологічний клімат в аудиторії; матеріально-технічна база, зокрема доступ до інформаційних і сучасних технічних джерел; особливості організації навчального процесу.

Викладач і в аудиторії, і поза нею повинен створювати умови і здійснювати таку взаємодію із студентами, яка направлена на зацікавленість і бажання студентів до навчання, стимулювання їхньої пізнавальної і творчої складової, розкриття природних і набутих здібностей кожного студента.

Процес формування у студентів креативного мислення полягає у цілеспрямованому впливі, взаємодії викладача і студента і адекватних цьому спеціальним чином організованих умов із застосуванням відповідних механізмів, форм і методів організації занять, самостійної роботи студентів та дистанційної освіти із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

До сучасних інформаційних технологій, які використовують в навчальному процесі і дозволяють розвивати креативність студентів та реалізувати творчий потенціал викладачів, відносять електронні і гібридні бібліотеки, та електронні посібники.

У даний час бурхливого розвитку комп'ютерних технологій електронні навчальні чи довідково-пошукові системи розробляються з використанням гіпертекстових і мультимедійних технологій. Такі системи називають інтерактивними навчальними Web-матеріали, та можуть знайти і знаходять широке застосування як в звичайних формах навчання, так і в достатньо новій формі навчання, як дистанційна освіта.

Ми переконані, що використання в освітньому процесі електронних посібників створює об'єктивні умови для розвитку творчого потенціалу як студентів так і самих викладачів.

Приступаючи до створення посібників ми ставили перед собою завдання зробити їх цікавими, змістовними, мобільними. Що в свою чергу дає можливість покращити результативність та якість знань наших студентів, стимулює креативність їх мислення через нестандартний підхід до викладення навчального матеріалу.

Посібники, створювались відповідно до діючих стандартів та навчальних і робочих програм, за якими здійснюється викладання вказаних дисциплін у коледжі. Але їх відмінність від стандартного лекційного матеріалу полягає в

тому, що теми більш розширені у змістовному плані, доповнені ілюстраціями, відеоматеріалами та презентаціями. Також посібники містять приклади, пояснення, цікаві факти та гіперпосилання на Ітернет-джерела.

Створені посібники орієнтовані перш за все на наших студентів. Вони дозволяють розширити їх можливості в процесі вивчення дисципліни, а також зробити процес навчання більш цікавим сучасним та мобільним. Програма, на базі якої створювалися посібники, дозволяє працювати з матеріалом не лише з комп'ютерів, ноутбуків а й з планшетів та мобільних телефонів. Це все дозволяє студенту опрацювати матеріал посібника в зручній для нього час і в зручному місці. Створює можливості та умови для дистанційного навчання.

Також існує практика залучення наших студентів до створення електронних посібників. А саме створення презентацій та ілюстративних матеріалів, які входять до змісту підручника, що дозволяє проявити їм креативність мислення та реалізувати їх творчий потенціал.

Крім різноманітних теоретичних та ілюстративних матеріалів посібники містять запитання та завдання, в тому числі і творчого характеру, за допомогою яких кожен студент має можливість здійснювати процес самоконтролю. Ми маємо надію, що використання електронних навчальних посібників дозволить значною мірою підвищити якість знань наших студентів, сприятиме розвитку їх творчих здібностей та викличе у них більшу зацікавленість до вивчення комерційних дисциплін та до всього навчального процесу в цілому. Зробить навчальним процес різноманітним, цікавим та сучасним.

На останок хотілося б зазначити, що розвиток творчого потенціалу студентів можливий лише при відповідному відношенні викладачів до даної проблематики і передбачає розуміння викладачем того, що успіх нинішніх і майбутніх випускників ВНЗ залежить не лише від високого рівня теоретичної і практичної підготовки, але й від здібності до швидкого й ефективного вирішення завдань на основі нестандартного і творчого мислення.

Список використаних джерел:

1. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання / О.І. Пометун. – К., 2007. – 144 с.
2. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч.посібник / М.М. Фіцула. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с.
3. Ясулайтіс В.А. Дистанційне навчання: методичні рекомендації / В.А. Ясулайтіс. – К.: МАУП, 2005. – 72 с.